

D O M

afsagt den 6. juli 2016 af Vestre Landsrets 13. afdeling (dommerne Karen Foldager, Thomas Jønler og Henrik Præstgaard (kst.)) i ankesag

V.L. B[REDACTED] og V.L. B[REDACTED]

Bent [REDACTED]

(advokat Bjarne Skøtt Jensen, Vejle)

mod

Ankestyrelsen

(Kammeradvokaten ved advokat Karsten Hagel-Sørensen, København)

og

[REDACTED] Forsikring A/S

(advokat Jens Andersen-Møller, Aarhus)

Retten i Horsens har den 12. januar 2015 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS [REDACTED]
[REDACTED] og BS [REDACTED]).

Påstande

For landsretten har appellanten, Bent [REDACTED] over for indstævnte, Ankestyrelsen, gentaget sin påstand for byretten.

Over for indstævnte, [REDACTED] Forsikring A/S, har Bent [REDACTED] nedlagt påstand om, at forsikringsselskabet skal dømmes til at betale 824.691 kr. med procesrente fra den 6. juni 2011.

Ankestyrelsen og [REDACTED] Forsikring A/S har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Bent [REDACTED] påstand over for [REDACTED] Forsikring A/S vedrører dels et krav på 793.441 kr. for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 3. april 2007 til den 4. november 2010 og dels 31.250 kr. for rimelige udgifter til advokat for opgørelse af erstatningskravet.

Kravet vedrørende tabt arbejdsfortjeneste er af Bent [REDACTED] opgjort med udgangspunkt i en beregnet ugeløn på 7.662 kr. i 188 uger og med fradrag af beløb udbetalt i samme periode for sygedagpenge, kontanthjælp og førtidspension samt erstatningen, der er udbetalt kulancemæssigt af [REDACTED] Forsikring A/S.

[REDACTED] Forsikring A/S har også størrelsesmæssigt bestridt opgørelsen af Bent [REDACTED] erstatningskrav.

For landsretten har sagen på ny været forelagt Retslægerådet.

Forklaringer

Bent [REDACTED] og Keld [REDACTED] har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

Bent [REDACTED] har supplerende forklaret, at arbejdsprøvnningen i SuperBrugsen i Hedensted ikke gik godt. Hans arbejdsopgaver skulle særligt have drejet sig om at kontrollere og registrere de varer, der kom til og gik ud af forretningen, men han kom reelt kun til at arbejde som flaskemand. Han flyttede blandt andet rundt på kasser med tomme øl og sodavand. Kommunen kom ikke forbi og så til arbejdet, og efter en måned sagde han til kommunen, at hans arbejdsopgaver ikke svarede til det, der var aftalt og forudsat. Han talte ikke med brugsuddeleren, heller ikke om arbejdsopgaverne, og han havde i det hele taget ikke nogen kontakt med andre ansatte i forretningen. Hans arbejdstid hos "Den Lille Bager" blev ændret til et senere tidspunkt om morgenen efter kl. 6.00, fordi deres søn, der gik i specialklasse og ikke kunne være alene, først kunne hentes senere. Hans kone var på arbejde og kunne ikke blive hjemme. Hos bageren hjalp han bl.a. med at lave mad til en brøddordning for en skole. Han havde en del dårlige dage i gennemsnit 1-2 dage om ugen, hvor han havde smerter i nakke og hoved. Disse dage kunne han kun klare at ligge stille i et mørkt rum, hvor der ikke var lyde.

Han vil tro, at hans ægtefælle kun havde egentligt rengøringsarbejde i maksimalt 15 timer om ugen i den periode, hvor han kørte med hende som beskrevet i observationsrapporterne. Resten af ægtefællens arbejde var administrativt arbejde. Han kører fortsat rundt med sin ægtefælle i forbindelse med hendes arbejde, og han hjælper hende nogle gange. Antallet af timer svinger fra uge til uge, men det er i hvert fald mindre end 10 timer om ugen. Han får ikke løn for at hjælpe med dette arbejde.

Han har stadig dårlige dage, hvor han ikke kan noget som helst. Han tvivler på, at han vil kunne magte et arbejde, hvor han skal køre bil, da hans tilstand ikke er stabil. Han er ikke i forbindelse med de lægelige undersøgelser blevet udredt for migræne.

Keld [REDACTED] har forklaret i forhold til gengivelsen af sin forklaring for byretten, jf. byrettens dom side 6, 3. afsnit, at han ikke direkte har set, at Bent [REDACTED] har læsset træpaller af en trailer, men han har set, at Bent [REDACTED] har kørt træpaller på en trailer.

Han har supplerende forklaret, at han har været ansat i [REDACTED] Forsikring A/S siden 1998, og forinden havde han arbejdet i politiet i 11 år, hvor en periode var i bedrageriafdelingen. Også hos politiet arbejdede han med observationer, og hans arbejde i forsikringsselskabet ligner på mange måder arbejdet hos politiet.

Baggrunden for at igangsætte observationerne i denne sag var bl.a. en anonym henvendelse om, at Bent [REDACTED] arbejdede i hustruens rengøringsfirma, ligesom der i sagens akter var flere lægelige oplysninger, der ikke var forenelige med de gener, som Bent [REDACTED] selv havde forklaret om.

De fremlagte observationsrapporter indeholder en beskrivelse af alle observationer, der er foretaget, og der er således ikke udeladt noget. Det var Bent [REDACTED] der i forhold til sin ægtefælle var den aktive af parterne, og han tog sig bl.a. af flere tunge løft, herunder med at bære på støvsuger og affald. Bent [REDACTED] så ikke besværet ud, da han udførte arbejdet. Han var aktiv hele tiden og gik rundt uden at tage pauser.

Den pose, som er beskrevet i observationsrapporten af 3. oktober 2011, ekstraktens side 470, kan ses på fotoet af Bent [REDACTED] ekstraktens side 467. Posen var fyldt, og det er vidnets vurdering, at den synes tung. Bent [REDACTED] førte bilen som en erfaren chauffør,

og det foregik hele tiden lidt hurtigere, end han burde gøre, dog uden at man kunne anse det for uforsvarligt.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten er enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagernes udfald sammenholdt med parternes påstande skal Bent [REDACTED] betale sagsomkostninger for landsretten til Ankestyrelsen med 70.000 kr. og til [REDACTED] Forsikring A/S med 70.000 kr. Beløbene vedrører udgifter til advokatbistand og er med moms, da Ankestyrelsen og [REDACTED] Forsikring A/S ikke er momsregistreret.

Landsretten har ved fastsættelsen af beløbene lagt vægt på sagernes økonomiske værdi og deres omfang.

Th i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes.

Bent [REDACTED] skal betale sagsomkostninger for landsretten til Ankestyrelsen med 70.000 kr. og til [REDACTED] Forsikring A/S med 70.000 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Karen Foldager

Thomas Jønler

Henrik Præstgaard
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg, den 6. juli 2016

Majbritt Poulsen

retssekretær

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 12. januar 2015

i sag nr. BS [REDACTED]

Bent [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mod

Ankestyrelsen

[REDACTED] ks 9080
[REDACTED]

og

i sag nr. BS [REDACTED]

Bent [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED] Forsikring A/S
[REDACTED]
[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører en anerkendt arbejdsskade i form af et færdselsuheld, som Bent [REDACTED] var udsat for den 19. januar 2006, og hvorved han (formentlig) blev påført et whiplash-traume.

Ankestyrelsen har den 7. oktober 2010 truffet afgørelse om, at Bent [REDACTED] som følge af arbejdsskaden har lidt et erhvervsevnetab på 15% (bilag 21). Det er denne afgørelse, der er til prøvelse i sagen mod Ankestyrelsen.

Bent [REDACTED] har over for Ankestyrelsen nedlagt påstand om, at Ankestyrelsen dømmes til at anerkende, at hans erhvervsevnetab udgør 65%, subsi-

diært mindre end 65%, men mere end 15%.

Ankestyrelsen har påstået frifindelse.

Bent [REDACTED] blev medio februar 2007 sygemeldt fra sit arbejde og blev efterfølgende opsagt til fratræden ultimo februar 2007 (bilag 17), hvorefter han modtog sygedagpenge indtil den 31. juli 2008 (bilag 3).

Bent [REDACTED] har over for [REDACTED] Forsikring A/S - der var ansvarsforsikrings-selskab for den bil, som var ansvarlig for færdselsuheldet - rejst krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 3. april 2007 til den 4. november 2010, i alt 877.959 kr.

[REDACTED] Forsikring A/S har betalt Bent [REDACTED] delvis erstatning for tabt arbejdsfortjeneste på 62.292 kr. inkl. renter (bilag 18). Det er ubestridt under retssagen, at denne erstatning er ydet pr. kulance.

Bent [REDACTED] har i sagen mod [REDACTED] Forsikring A/S nedlagt påstand om betaling af 846.917 kr. med tillæg af procesrenter fra sagens anlæg til betaling sker, hvoraf 815.667 kr. udgør den resterende del af kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, mens 31.250 kr. inkl. moms udgør et krav på "rimelige advokatomkostninger [...] for opgørelse af erstatningskravet" (jf. stævningen, side 1).

[REDACTED] Forsikring A/S har påstået frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Stævningen i sagen mod Ankestyrelsen blev indgivet til Vestre Landsret den 21. december 2010, hvorfra sagen i medfør af retsplejelovens § 232, jf. § 224, blev henvist til Retten i Horsens ved kendelse af 3. januar 2011.

Stævningen i sagen mod [REDACTED] Forsikring A/S blev indgivet til Retten i Viborg den 6. juni 2011, hvorfra sagen i medfør af retsplejelovens § 254, stk. 2, blev henvist til Retten i Horsens ved kendelse af 6. juli 2012.

Yderligere oplysninger i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Ankestyrelsen har den 22. juni 2009 truffet afgørelse om, at Bent [REDACTED] som følge af arbejdsskaden har pådraget sig et varigt mén på 10 % (bilag 10). Denne afgørelse er ikke indbragt for domstolene.

Bent [REDACTED] blev den 20. april 2010 af Hedensted Kommune tilkendt førtidspension "på grund af følger af whiplash syndrom med kronisk smertesyndrom" med virkning fra den 1. maj 2010 (bilag 11).

Der er afgivet forklaringer af Bent [REDACTED] Birgitte [REDACTED] Keld [REDACTED] og Jimmy [REDACTED]

Bent [REDACTED] har forklaret, at han efter 9. klasse blev udlært som blikkenslager. Han arbejdede som blikkenslager i ca. 1 år og har derefter haft forskellige arbejder. Han har været på arbejdsmarkedet fra 1977 til 2007.

Færdselsulykken den 19. februar 2006 skete tidligt om morgenen. Han kunne se noget, der lå på vejen, men ikke hvad det var. Lidt længere henne så han, at der var tale om et "STOP"-skilt, der lå ned. Han prøvede at bremse og styre uden om, hvorved bilen skred ud og blev ramt af en lastbil med en entreprenørmaskine på ladet. Han tog samme dag op til sin egen læge. Umiddelbart efter ulykken var han "rimeligt forvirret"/"meget chokeret". På vej hjem fra ulykken begyndte han at få hovedpine og ondt i nakken; han vil fastholde, at dette var tilfældet, selvom der ikke er anført noget om hovedpine i lægens journalnotat fra ulykkesdagen.

Han blev på et tidspunkt henvist til en røntgenundersøgelse. Han havde også på dette tidspunkt ondt i hovedet, selvom det ikke er anført i lægenotatet. Han fik herefter at vide, at det var et piskesmæld, og at "man ikke kunne gøre noget ved det".

Han fik at vide, at generne ville gå over i løbet af et stykke tid. Han har "mere eller mindre konstant" haft hovedpine siden ulykken. Han tog Panodil, Pamol og lign. mod smerterne i tiden fra ulykken og indtil ca. 1 måned inden sygemeldingen, dvs. omkring 1. januar 2007; han indtog dagligt 20-25 tabletter.

I det første stykke tid efter ulykken var der længere mellemrum mellem smerteanfaldene.

Han fortsatte med at arbejde. I august 2006 henvendte han sig igen til egen læge. Lægen har ikke henvist ham til fysioterapeut. Han skiftede arbejde i oktober 2006 på grund af uenighed om aflønningen med den tidligere arbejdsgiver; der var tale om lignende arbejde, men den nye arbejdsgiver havde tegnet overenskomst, og han fik derfor diverse tillæg. Hos den tidligere arbejdsgiver havde han en ugentlig arbejdstid på 50-60 timer. Arbejdstiden var stort set den samme; han vil dog tro, at han arbejdede en anelse mindre hos den nye arbejdsgiver. Han kan ikke huske, om han gik ned i løn i det nye arbejde.

Efter at han i januar 2007 holdt op med at spise Panodil m.v. "gik det nedad" for ham, og der skete her en "arbejdsmæssig forværring". Han holdt op med at spise smertestillende tabletter, fordi han "fra flere sider" havde fået at vide, at hans organer kunne tage skade af den høje dosis. Han talte ikke med sin læge herom eller om anden behandling af smerterne.

Han sygemeldte sig i begyndelsen af 2007. Han modtog sygedagpenge fra kommunen. Han har hos kommunen deltaget i et "AS3-forløb" af nogle ugers varighed, som blot gik ud på, at man skulle udarbejde sit CV på en computer. Grunden til, at han meldte sig syg, var, at han ikke havde energi til noget som helst, formentlig fordi han brugte al sin energi på at bekæmpe sine smerter. På dette tidspunkt havde han 2-3 "dårlige dage" om ugen, hvor han havde det "helt ad Helvede til". På sådanne dage kunne han ikke arbejde, og han havde smerter i nakke og hoved; hans hoved "var ved at sprænges". Man kan godt kalde det for "anfald". Det var nok ikke så slemt forud for sygemeldingen, fordi han her tog Panodil m.v. Det er hans opfattelse, at forværringen omkring tidspunktet for sygemeldingen skyldtes, at han holdt op med at tage Panodil m.v. Lige siden sygemeldingen har han haft 2-3 anfald om ugen.

Omkring maj-juni 2007 gik han til behandling hos fysioterapeutklinikken Tommysminde. Efter behandlingerne fik han det imidlertid "betydeligt værre".

Han kom på et tidspunkt i arbejdsprøvning hos SuperBrugsen i Hedensted, hvor han skulle kontrollere de varer, der ankom til forretningen; reelt arbejdede han dog som "flaskedreng". Han arbejdede 8-10 timer om ugen. Han tror ikke, at SuperBrugsen var utilfreds med ham. Han gik i samme periode i et forløb på Smerteklinikken på Vejle Sygehus og snakkede i den forbindelse bl.a. med en psykolog og gik til vægttræning m.v. hos en fysioterapeut. Træningen hjalp ham dog ikke. Han havde håbet, at træningen ville have givet ham større fysisk udholdenhed, men det gjorde den ikke. Efter forløbet på Smerteklinikken var slut, gik han til træning i 4 måneders tid i et center i Hedensted, hvor en fysioterapeut fortalte ham, at der ville gå 6-12 måneder, inden han ville kunne opnå en bedring. Det var kommunen, der besluttede, at han ikke kunne få lov at fortsætte i centeret ud over de 4 måneder.

Han var endvidere på et tidspunkt i arbejdsprøvning i 3 måneder hos Den Lille Bager, hvor han bl.a. kørte ud med brød til en tankstation og hjalp til med lidt af hvert i bageriet, bl.a. at lave sandwiches. Det var hensigten, at arbejdstiden skulle have været øget, men det lykkedes ikke.

Han har ikke nogen knægener i dag, og han kan bevæge sig og gå normalt. Han har ikke fået foretaget nogen operation el. lign., og knægenerne forsvandt således af sig selv.

Han går ud fra, at årsagen til, at han blev tilkendt førtidspension, var, at sagsbehandleren mente, at "mulighederne var udtømte".

Hans samlever har et rengøringsfirma, hvor hun selv arbejder 12-15 timer om ugen. Samleveren har haft nogle forskellige firmaer som kunder. Nogle dage kører han med samleveren på arbejde og hjælper hende, men han arbej-

der ikke på lige fod med hende. Han begyndte at hjælpe ægtefællen omkring det tidspunkt, hvor hun opstartede virksomheden, hvilket skete omkring 1. december 2010. Det er korrekt som beskrevet i [REDACTED] observationsrapporter, at han har "bevæget sig frit omkring". Det varierede meget, hvad han kunne foretage sig, og hvor meget han kunne hjælpe sin samlever; det gælder også derhjemme. På gode dage kan han f.eks. godt støvsuge derhjemme eller handle ind, men det er ikke ham, der "står for" rengøring og indkøb derhjemme.

For så vidt angår [REDACTED] observationer ved DLG vil han tro, at der var 100-150 meter mellem det sted, hvor han og ægtefællen befandt sig, og det sted, hvor [REDACTED] ansatte befandt sig og observerede fra.

De arbejdsfunktioner, der er beskrevet i observationsrapporterne, som han skulle have foretaget sig, passer "mere eller mindre"; han har "muligvis" foretaget sig de ting, der er beskrevet.

Der er på nuværende tidspunkt 5-6 ansatte i samleversens firma. Han er ikke bekendt med, hvor stor omsætningen i firmaet er.

Han kan ikke huske, hvad der var årsagen til, at han i marts 2009 fik konstateret tennisløb (jf. bilag 15, "side 15 af 17").

Birgitte [REDACTED] har som vidne, jf. retsplejelovens § 171, stk. 1, forklaret, at hun er samlevende med Bent [REDACTED]. Hun driver et rengøringsfirma, som hun opstartede pr. 1. december 2010. I 2011 udførte hun selv ca. 10-15 timers rengøringsarbejde om ugen. Bent hjalp med i "den grad, han kunne"; nogle gange "sagde han på en stol", mens han andre gange f.eks. tømte skraldeposer. Han arbejdede ikke med i fuldt omfang. Firmaet er vokset, og hun har nu 5 ansatte, således at hun nu kun i meget begrænset omfang selv udfører rengøringsarbejde.

Hun har kunnet mærke forskel på Bent efter færdselsulykken i 2006. Det er korrekt, at han i en periode havde et stort medicinforbrug. Når han ikke tager medicin, "skal der ingenting til", for at han bliver sur/aggressiv og "farer op som trold af en æske". Når han tager medicin, er denne adfærd ikke så udtalt. Han lider af smerter i hovedet og nakken. Smerterne "kommer ofte"; der er ikke nogen uger, hvor han ikke har smerter.

Keld [REDACTED] har som vidne bl.a. forklaret, at han er ansat i [REDACTED] Forsikring A/S og har været der siden 1998. Han arbejder i en afdeling kaldet Udredningsenheden, der har til opgave at undersøge sager, hvor der er mistanke om svig eller "uregelmæssigheder". Både [REDACTED] Forsikring A/S og brancheorganisationen Forsikring & Pension har udarbejdet retningslinjer for, hvordan man skal behandle sådanne sager, og disse retningslinjer er blevet fulgt i nærværende sag. I nærværende sag har han både været på observation alene og sammen med 1-2 kolleger. Notaterne i rapporterne laves ude

på stedet, idet de dikteres i en diktafon, hvorefter de bliver renskrevet, hvilket ofte sker samme aften. De initialer, der er anført i parentes efter tidsangivelsen, angiver hvem, der har observeret det, der er beskrevet i det pågældende afsnit.

Under observationen ved DLG stod ham og hans kolleger bl.a. på en bro og kunne kigge ned og ind igennem vinduerne i de oplyste lokaler. De var "relativt tæt på", men han tør ikke gætte på den mere præcise afstand.

De har bl.a. observeret Bent [REDACTED] i gang med at svabe/feje gulvet, hvor han bl.a. bøjede sig og fejede med en kost el. lign. "ind under ting". De har endvidere observeret ham støvsuge, tømme affaldsspande op i større affaldssække og bære sækkene ud i en container, gå frem og tilbage med rengøringsrekvisitter samt læsse træpaller af en trailer. De har endvidere set ham køre bil; han kører "friskt til".

Under observationerne har de ikke set ham sidde på en stol eller holde pause, idet han tværtimod var "meget aktiv, faktisk mere end ægtefællen". De har ikke observeret noget, der tydede på, at han var begrænset i sine funktioner,

De har ikke været på observationer, hvor Bent [REDACTED] samlever tog alene på arbejde.

Der er foretaget observationer af Bent [REDACTED] både om morgenen, midt på dagen og om aftenen.

Jimmy [REDACTED] har som vidne bl.a. forklaret, at han har været ansat i [REDACTED] i samme afdeling som Keld [REDACTED] siden den 1. oktober 2010. Ved observationer overholder de retningslinjerne fra [REDACTED] Forsikring A/S og Forsikring & Pension. Under observationerne indtalte de deres notater på en medbragt diktafon og efterfølgende blev notaterne skrevet ind i en rapport. Han har deltaget i 2 af observationsperioderne. De har bl.a. observeret, at Bent [REDACTED] udførte rengøringsarbejde sammen med sin samlever. De har ikke observeret, at samleveren er kørt alene ud for at lave rengøringsarbejde.

Observationen ved DLG skete efter mørkets frembrud, men der var lys i næsten alle vinduer i bygningen, hvor Bent [REDACTED] og samleveren befandt sig, og man kunne se ind i lokalerne. Han mener ikke, at der var 150 meter fra de steder, hvorfra han og hans kolleger observerede, og hen til det sted, hvor Bent [REDACTED] befandt sig. Det er korrekt, at de bl.a. har observeret ham betjene en svaber og en støvsuger. I al den tid de observerede var Bent [REDACTED] aktiv; vidnet vil betegne det som "meget aktiv". Bent [REDACTED] gik således "hele tiden rundt og foretog sig noget". Efter hans opfattelse viste Bent [REDACTED] ikke tegn på, at han skulle have bevægelsesindskrænkninger. Der var intet påfaldende at bemærke ved Bent [REDACTED] måde at betjene en bil på.

Parternes synspunkter

Bent [REDACTED] har i sit påstandsdokument af 17. november 2014 gjort følgende gældende i sagen mod Ankestyrelsen:

"Overfor Ankestyrelsen gøres det gældende:

- at sagsøgers erhvervsevnetab andrager 65 %, fordi sagsøgers løntab og evnen til at arbejde og indtjene løn er nedsat med 65%,
- at der ikke forekommer forudbestående eller konkurrerende relevante lidelser, som skal medføre fradrag i sagsøgers erhvervsevnetab,
- at arbejdsskadeforsikringslovens regler om bevisbyrde tilsiger, at Ankestyrelsen med overvejende sandsynlighed skal godtgøre, at erhvervsevnetabet skyldes andet end arbejdsskaden."

Bent [REDACTED] har under hovedforhandlingen oplyst, at sagsgenstanden i sagen mod Ankestyrelsen anslås at være ca. 1.250.000 kr.

Ankestyrelsen har i sit sammenfattende processkrift af 20. november 2014 gjort følgende gældende:

"Til støtte for frifindelsespåstanden gøres det gældende, at sagsøgeren ikke har tilvejebragt et grundlag endside et sikkert grundlag for at tilside-sætte Ankestyrelsens vurdering og efter sagsøgerens erhvervsevnetab som følge af arbejdsulykken den 19. januar 2006, androg 15%.

Der lægges herved vægt på, at de direkte følger af arbejdsulykken var beskedne og ikke bestod i andet end smerter fra nakke og baghoved, muligvis en beskeden bevægeindskrænkning og et vist skånebehov, som ikke forhindrede ham i at passe et fuldtidsarbejde i mere end 1 år efter ulykken.

Der lægges videre vægt på, at forværringen af hans helbredstilstand efter lægekonsulenternes og Retslægerådets udtalelser er almindeligt forekomne i befolkningen, og således ikke skyldes arbejdsulykken. I langt de fleste tilfælde helbredes følger efter whiplashtraumer, og tilstanden forværrer i hvert fald ikke over tid.

At Hedensted Kommune har fundet sagsøgeren berettiget til førtidspension med den begrundelse, at hans arbejdsevne skønnedes varigt nedsat til det ubetydelige, kan bedst forklares med, at kommunen på tidspunktet for sin afgørelse var bekendt med Arbejdsskadestyrelsens fastsættelse af erhvervsevnetabet til 65%, men ikke med, at Ankestyrelsen ikke fandt denne erhvervsevnetabsfastsættelse berettiget."

Bent [REDACTED] har i sit påstandsdokument af 17. november 2014 gjort følgende gældende i sagen mod [REDACTED] Forsikring A/S:

"På vegne sagsøger gøres det gældende:

- at sagsøger har tabt arbejdsfortjeneste svarende til kr. 815.667,00,
- at sagsøgers årsløn / ugeløn på ulykkestidspunktet androg henholdsvis kr. 404.612,00 / kr. 7.781,00,
- at sagsøger har været sygemeldt som følge af trafikulykken, og derfor ikke har været i stand til at indtjene en normal lønindkomst,
- at sagsøger har løntab i perioden 3/4-2007 til 4/11-2010 svarende til kr. 815.667,00,
- at sagsøger har krav på rimelige advokatomkostninger med kr. 25.000,00 plus moms, i alt kr. 31.250,00."

[REDACTED] Forsikring A/S har i sit påstandsdokument af 20. november 2014 gjort følgende gældende:

"Det bestrides som udokumenteret, at Bent [REDACTED] skulle have været sygemeldt i perioden 3. april 2007 til 4. november 2010 på grund af gener forvoldt af de påvirkninger, han måtte have været udsat for i forbindelse med uheldet den 19. januar 2006.

Efter det foreliggende, var Bent [REDACTED] efter uheldet velfungerende på arbejdsmarkedet frem til sygemelding den 3. april 2007, når bortses fra mellemliggende sygemelding på grund af knægener.

Det bemærkes, at de gener, der opstår sent i forløbet og uden fornødne brosymptomer, er uspecifikke og i øvrigt almindeligt forekommende i den danske befolkning, jf. herom også Den Nationale Sundhedsprofil 2013, der vil blive medtaget i en materialesamling.

Hertil kommer, at gener efter en beskeden påvirkning, som den sagsøger måtte have været udsat for i forbindelse med hændelsen den 19. januar 2006, i over 90 % af tilfældene er forbigående og ikke fører til nogen form for varige gener.

Det fremgår da også af det foreliggende materiale, at end ikke de myndigheder, der administrerer arbejdsskadesikringsloven har fundet grundlag for at antage, at påvirkninger fra uheldet har været årsag til noget nævneværdigt erhvervsevnetab, idet bemærkes, at Ankestyrelsen i lyset af bevisformodningsreglen i arbejdsskadesikringslovens § 12,

stk. 2 senest har vurderet, at overvejende sandsynlighed taler for en antagelse om, at en eventuel erhvervsevnenedsættelse ikke kan henføres til færdselsuheldet.. I øvrigt henvises til de lægelige oplysninger, herunder Retslægerådets besvarelse af parternes spørgsmål. Disse støtter ikke sagsøgers antagelse om årsagssammenhæng.

Bent [REDACTED] har således ikke løftet bevisbyrden for, at hans sygemelding i ovennævnte periode skulle kunne henføres til påvirkninger, han var udsat for i forbindelse med færdselsuheldet.

Det er endvidere ikke godtgjort, at sagsøgers funktionsniveau i perioden har været således, at dette berettigede til sygemelding eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Størrelsen af det rejste krav bestrides i enhver henseende som udokumenteret.

Der er ikke holdepunkter for at opgøre den samlede erstatning til mere end kr. 414.351,00, jf. den af [REDACTED] Forsikring A/S udarbejdede opgørelse i brev af 4. marts 2011 (bilag 18). Hertil kommer, at der i det opgjorte beløb ubestridt skal fratrækkes den kulante udbetaling af 15 % af den opgjorte erstatning."

Rettens begrundelse og afgørelse

Ad sagen mod Ankestyrelsen

Efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 9 må det lægges til grund, at Bent [REDACTED] initiale nakkegener er en følge af arbejdsskaden den 19. januar 2006.

I relation til Bent [REDACTED] hovedpinegener - som dog ikke er omtalt i hans praktiserende læges journalnotater af 19. januar og 1. februar 2006 (bilag 15) eller i henvisningsskrivelsen af 1. februar 2006 til Vejle Sygehus (bilag 15), men først i journalnotatet af 4. august 2006 - har Retslægerådet udtalt, at det "ikke er muligt at konstatere om eller i hvilken udstrækning den senere beskrevne hovedpine relaterer sig til uheldet eller har anden årsag", jf. besvarelsen af spørgsmål 9, smh. dog for så vidt besvarelserne af spørgsmål 2 og spørgsmål 20-21.

På denne baggrund er det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at Bent [REDACTED] initiale hovedpinegener - dvs. de hovedpinegener, der var til stede, før der indtrådte en "langsom forværring" af disse gener, jf. nærmere nedenfor - med overvejende sandsynlighed ikke er en følge af arbejdsskaden, jf. (princippet i) arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2, hvorfor de således må anses for en følge heraf.

I erklæringen af 13. marts 2007 fra neurolog Michael Binzer (bilag 1) er det bl.a. anført (side 1), at Bent [REDACTED] i "efterforløbet har [...] haft vedvarende nakkesmerter og hovedpine, og han har oplevet en langsom forværring af disse gener, således at han måtte sygemeldes fra arbejdet 14.02.07. Herefter har symptomerne stabiliseret sig [...]". Det er ligeledes anført, at Bent [REDACTED] "på grund af symptomforværring" havde "tiltagende problemer med at passe arbejdet" (side 3).

Efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 20 og 21 må det imidlertid lægges til grund, at den beskrevne forværring af nakkesmerterne og hovedpinen ikke er en følge af arbejdsskaden (smh. i øvrigt besvarelsen af spørgsmål E og F), jf. arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2.

Endvidere må det efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål C lægges til grund, at Bent [REDACTED] kognitive gener i form af bl.a. svækket koncentration og hukommelse samt "let vakt irritabilitet" m.v. (jf. bl.a. neuropsykologisk undersøgelse af 18. maj 2008 (bilag 7) og praktiserende læges helbredsattest af 12. oktober 2009 (bilag 15)) heller ikke er en følge af arbejdsskaden, jf. arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2.

Det forhold, at Ankestyrelsen i sin afgørelse af 7. oktober 2010 (bilag 21) har lagt til grund, at såvel "hovedpine og konstante nakkesmerter" som - tilsyneladende også - de "kognitive gener" er en følge af arbejdsskaden (jf. side 2, tredjesidste afsnit), og at der ikke udtrykkeligt er påvist andre forhold, der kan forklare generne, kan ikke føre til en ændret vurdering af det ovenfor anførte om årsagssammenhængene.

Der er ikke tilvejebragt et grundlag for retten for at antage, at de gener, der som anført ovenfor er en følge af arbejdsskaden - dvs. de initiale nakkegener og hovedpine inden forværringen - har påført Bent [REDACTED] et erhvervsevnetab på mere end 15%.

Det forhold, at Hedensted Kommune har tilkendt Bent [REDACTED] førtidspension (bilag 11), da hans arbejdsevne efter kommunens opfattelse er nedsat til det ubetydelige, kan ikke føre til en ændret vurdering heraf. Tilkendelse af førtidspension sker således efter andre kriterier end tilkendelse af erstatning for erhvervsevnetab efter en arbejdsskade, ligesom tilkendelse af førtidspension sker på baggrund af samtlige de gener, lidelser m.v., som pensionsansøgeren har, og ikke blot de gener, lidelser m.v., som er en følge af en arbejdsskade. Dertil kommer i øvrigt, at Hedensted Kommune ved afgørelsen af 22. april 2010 også må formodes at have tillagt det betydning, at Arbejdsskadestyrelsen den 28. september 2009 (bilag 7) havde fastsat Bent [REDACTED] erhvervsevnetab til 65 %, jf. bl.a. Førtidspensionsskema A (bilag 9). Hedensted Kommune var således på daværende tidspunkt tilsyneladende ikke bekendt med Ankestyrelsens afgørelse af 9. april 2010 (bilag 10), hvorved Ankestyrelsen nedsatte erhvervsevnetaberstatningen til mindre end 15 %.

Ankestyrelsens frifindelsespåstand tages herefter til følge.

Efter sagens udfald skal Bent [REDACTED] betale sagsomkostninger til Ankestyrelsen, der under hensyn til bl.a. sagens karakter og omfang passende findes at kunne fastsættes til 75.000 kr., der udgør udgifter til advokatbistand.

Ad sagen mod [REDACTED] Forsikring A/S

Det må også i denne sag som ovenfor anført lægges til grund, at forværringen af nakkesmerterne og hovedpinen i tiden frem til sygemeldingen i februar 2007 samt de kognitive gener i form af bl.a. svækket koncentration og hukommelse samt "let vakt irritabilitet" m.v. ikke er en følge af færdselsuheldet, jf. Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 20 og 21 (smh. i øvrigt besvarelsen af spørgsmål E og F) og spørgsmål C.

Endvidere må det lægges til grund, at Bent [REDACTED] i al væsentlighed fortsatte med at arbejde på fuld tid fra arbejdsskaden og indtil han sygemeldte sig medio februar 2007, dvs. mere end 1 år efter arbejdsskaden. Det bemærkes hertil i øvrigt, at Bent [REDACTED] har ikke dokumenteret, at han alene kunne klare at arbejde, fordi han angiveligt indtog 20-25 Panodil el. lign. dagligt, og at hans sygemelding var forårsaget af, at han angiveligt på dette tidspunkt holdt op med at tage Panodil etc. eller i hvert fald reducerede indtagelsen heraf kraftigt.

På denne baggrund har Bent [REDACTED] ikke godtgjort, at han som følge af færdselsuheldet den 19. januar 2006 har været sygemeldt og haft tabt arbejdsfortjeneste i perioden fra den 3. april 2007. Allerede som følge heraf er Bent [REDACTED] ikke berettiget til at få dækket "rimelige advokatomkostninger [...] for opgørelse af erstatningskravet" over for [REDACTED] Forsikring A/S.

[REDACTED] Forsikring A/S' frifindelsespåstand tages herefter til følge.

Efter sagens udfald skal Bent [REDACTED] betale sagsomkostninger til [REDACTED] Forsikring A/S, der under hensyn til bl.a. sagens karakter og omfang passende findes at kunne fastsættes til 75.000 kr., der udgør udgifter til advokatbistand.

Thi kendes for ret:

De sagsøgte, Ankestyrelsen og [REDACTED] Forsikring A/S, frifindes.

Inden 14 dage skal Bent [REDACTED] til hver af de sagsøgte betale sagernes omkostninger med 75.000 kr.

Sagsomkostningsbeløbene forrentes i medfør af rentelovens § 8 a.

Kim Holst
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Horsens, den 12. januar 2015.

Susanne Valbjørn, Kontorfuldmægtig